Cultuur verbindt Hoorn

Politiek manifest van Cultuur Hoorn maart 2022

In- en aanleiding

Op woensdag 16 maart kiezen de Hoornse inwoners nieuwe vertegenwoordigers bij de gemeenteraadsverkiezingen; vertegenwoordigers die hopelijk hun belangen goed behartigen, hun idee over de stad kunnen uitvoeren en vooral hun waarden kunnen uitdragen. Ook voor de culturele sector in Hoorn is dit een belangrijk markeerpunt. Oude bestuurders gaan, nieuwe komen terug. Politieke partijen worden groter, kleiner of verdwijnen. En er komen nieuwe partijen met nieuwe inzichten en belangen. De cultuursector benadrukt daarom opnieuw het belang van een gezonde, levende en innoverende lokale culturele infrastructuur in Hoorn, zeker na de twee coronajaren die zijn tol heeft geëist op vele niveaus. Kunst en cultuur is van grote waarde voor de stad Hoorn, haar bewoners en bezoekers – en dat ervaren we als nooit tevoren.

Want cultuur gaat over meer dan theater- of bioscoopbezoek, een museum ontdekken of kunstzinnige vaardigheden aanleren. Cultuur gaat over hoe we onze samenleving inrichten, hoe we met elkaar omgaan en over de waardes en normen die daardoor ontstaan. Samen vormen we de stad, we kunnen niet zonder elkaar. Dit manifest van Cultuur Hoorn nodigt de Hoornse politiek daarom uit om de waarde van kunst en cultuur voor Hoorn en zijn inwoners op de juiste waarde te schatten.

Allereerst: wie of wat is Cultuur Hoorn?

Drie jaar geleden hebben alle cultuurorganisaties in Hoorn zich verenigd in Cultuur Hoorn: klein en groot. In eerste instantie vanwege praktische uitwisseling, maar tijdens de lockdownperioden is die samenwerking geïntensiveerd en zijn we gezamenlijk de culturele sector geworden. Wij ondersteunen elkaar, want het succes van de een, is het succes van de ander. Samen vormen we een krachtig cultureel veld in Hoorn: we zijn er voor de mensen in de stad, de regio en ver daarbuiten.

Met 2500 medewerkers en vrijwilligers organiseert de Hoornse kunst- en cultuursector duizenden activiteiten per jaar. Dat doen we voor meer dan 1 miljoen bezoekers/deelnemers per jaar. Daarmee is de kunst- en cultuursector in Hoorn een sector van betekenis. En die betekenis is sociaal, economisch en maatschappelijk zeer van belang voor de stad en de regio.

Wat is cultuur eigenlijk?

Cultuur gaat over hoe we onze samenleving inrichten, hoe we met elkaar omgaan en over de waardes en normen die daardoor ontstaan. Samen vormen we de stad, we kunnen niet zonder elkaar. Cultuur is dus meer dan theater- of bioscoopbezoek, een museum ontdekken of kunstzinnige vaardigheden aanleren. Want kunst en cultuur gaat ook over educatie voor jong en oud, over de jeugd letterlijk en figuurlijk in beweging brengen, over talentontwikkeling, verbinding aanreiken, eenzaamheidsbestrijding, het bestrijden van laaggeletterdheid, het aanreiken van digitaliserings-skills, armoedebestrijding, het stimuleren tot nieuwe ideeën en inzichten, het tegengaan van polarisatie en nog zoveel meer.

Oftewel: cultuur gaat vooral over hoe we onze samenleving inrichten, hoe we met elkaar omgaan en over de waardes en normen die daardoor ontstaan. Door kunst en cultuur leren we kijken buiten onze eigen belevingswereld, leren we reflecteren en ons verplaatsen in andere gezichtspunten. Daarom stelt Cultuur Hoorn dat cultuur de basis is van hoe we samen leven, samen werken, samen leren en samen creëren in Hoorn. Kunst en cultuur is dé verbindende factor in de stad.

Daarom stelt Cultuur Hoorn dat cultuur de basis is van hoe we samen leven, samen werken, samen leren en samen creëren in Hoorn. Kunst en cultuur is dé verbindende factor in de stad.

En die cultuur geeft waarde aan onze stad

Cultuur heeft persoonlijke waarde

Naar de film of een museum gaan, een historische wandeling maken of een popconcert bijwonen is van persoonlijk belang voor die meer dan 1 miljoen deelnemers/bezoekers aan de kunst- en cultuuractiviteiten in Hoorn. Het reikt kennis aan, zorgt voor ontspanning, ontwikkeling van creativiteit, brengt mensen in beweging en zoveel meer.

Cultuur heeft economische waarde

Daarnaast biedt de Hoornse kunst- en cultuursector werkgelegenheid en is het economische belang voor Hoorn zeer groot: het zorgt namelijk voor promotie van de stad. Een goed cultureel aanbod maakt de stad aantrekkelijk voor bewoners, regionale bezoekers en toeristen uit binnen- en buitenland. In Hoorn komen jaarlijks honderdduizenden kunst- en cultuurbezoekers van buiten die naast hun cultuuruitje € 55,- per persoon in de stad besteden. De grote cultuurorganisaties reiken daarnaast ook kennis aan over de stad zelf, waaronder de geschiedenis en de culturele hotspots. Zo werkt kunst en cultuur als citymarketinginstrument.

Cultuur heeft verbindende waarde

De grootste waarde van cultuur is vaak minder zichtbaar en tastbaar. De voorstellingen, optredens, festivals, tentoonstellingen en educatie zijn dat wel, en deze zijn heel belangrijk voor een leefbare stad. Een stad om trots op te zijn. Maar daaronder liggen de effecten die al deze activiteiten hebben op de stad, haar bewoners en bezoekers. Verbinding. Saamhorigheid. De sfeer in de stad. Effecten die de cultuur van een stad bepalen. Hoe we met elkaar omgaan, hoe we samenleven en hoe we als stad zijnde ons gezamenlijk ontwikkelen. Allemaal zaken waar een leefbare, toekomstgerichte en vooral sociale stad niet zonder kan. De diepste waarde van cultuur ligt dan ook in het verbinden van de stad. En door die verbinding maakt cultuur de stad Hoorn fijner om te wonen en om er te zijn.

Cultuur draagt bij aan identiteitsontwikkeling van de stad

Kunst en cultuur draagt ook bij aan de identiteit van de stad. Als stad van de Gouden Eeuw moeten we op zoek naar de toekomst voor onze geschiedenis, er worden andere maatschappelijke vragen gesteld aan het verleden. Kunst en cultuur laat nadenken, reikt kennis aan, brengt verschillende meningen bij elkaar waardoor - zonder meningen op te dringen - de persoonlijke ideeën en de maatschappelijke opinie gevoed worden. Zo kunnen we maatschappelijke vraagstukken aangaan en als stad aan de wereld laten zien dat we deze maatschappelijke vraagstukken niet uit de weg gaan. En zo versterken we via cultuur onze identiteit i.p.v. dat deze verzwakt wordt door kritiek op het verleden. Oftewel: vanuit kunst en cultuuractiviteiten kunnen we op stedelijk niveau op zoek naar antwoorden op de nieuwe vragen die de maatschappij ons stelt.

En die waarden vormen onze stad

● Musea vertonen niet alleen kunst. Zij vertellen het verhaal van onze stad. Hoe wij door de eeuwen heen de stad hebben opgebouwd, wat we hebben bereikt, maar vooral ook hoe we dat gedaan hebben. En een museum daagt ons ook uit om naar ons eigen rol in de stad te kijken. Nu, maar vooral ook richting de toekomst. En dat geeft vorm aan de stad, bepaalt haar cultuur en identiteit. Maar ook in hoge mate haar aantrekkingskracht voor bezoekers van buiten.

● De bibliotheek leent niet alleen boeken uit. Zij leert ons vooral te ontdekken, zij maakt nieuwsgierig en stimuleert ons voorstellingsvermogen. Maar de bibliotheek heeft ook een grote sociale functie. Zij gaat de strijd aan met laaggeletterdheid en armoede door informatie en kennis toegankelijk te maken voor alle bevolkingslagen.

● Theaters, bioscopen, poppodia, festivals en stadsfeesten zorgen niet alleen voor een fantastisch aanbod van diverse uitgaansmogelijkheden. Zij verbinden mensen, dragen bij aan hun geluksmomenten en kleuren het leven. Daarnaast zorgen zij ervoor dat een stad nieuwsgierig blijft, geconfronteerd wordt met andere visies, andere culturen en met de scheppende kracht van voorstellingsvermogen. (extra tekstje) Dit geldt ook voor artists in residence en autonome kunstenaars in de ateliergebouwen in de stad. Juist deze ontmoetingen dragen bij aan een bruisende, boeiende en inclusieve stad.

● Kunsteducatie, zowel in instellingen als op scholen, gaat niet alleen over leren bespelen van een instrument, leren schilderen of verhalen vertellen. Kunsteducatie brengt vooral de jeugd letterlijk en figuurlijk in beweging. Zij zorgt voor talentontwikkeling en verbinding. Kunsteducatie stimuleert nieuwe ideeën en vergroot de creativiteit. Vaardigheden die zo hard nodig zijn om de toekomstige stad in te richten.

● Verenigingen zorgen niet alleen voor een mooie avond musiceren of zingen. Of een kerk beheren, rondleidingen geven of mooie dingen organiseren. Verenigingen bestaan uit vrijwilligers en zijn dus per definitie geworteld in de samenleving van de stad. Zij zijn dus het ultieme verbindende element in de stad. Bovendien dragen verenigingen met hun vaak laagdrempelige activiteiten bij aan een toegankelijkere culturele samenleving waarin individuele ontwikkeling en verbinding wordt gestimuleerd.

Waar staan we nu met kunst en cultuur in Hoorn?

Door de laatste twee jaren is de cultuursector hard geraakt. Heel hard. Hierdoor staat deze sector nu vooral in de overlevingsstand. Verenigingen hebben het moeilijk podia en festivals staan in de overlevingsstand. Dat geldt ook voor musea en bibliotheken. De cultuureducatie moet weer dicht bij haar gebruikers zien te komen, nu de wereld weer open kan. Maar gelukkig zit het in het DNA van kunstenaars, creatievelingen, culturele initiatieven en instellingen om altijd vooruit te kijken en vanuit hun geloof in hun waardes te blijven werken aan een mooie samenleving. Vandaar ook dat zij zich, juist in deze afgelopen periode, nog sterker ingezet hebben om dit gezamenlijk te realiseren in Cultuur Hoorn.
Maar zonder een overheid die in ze gelooft kan dit niet. Er is al teveel verdwenen. Gelukkig maken zowel landelijke, provinciale als gemeentelijke overheden zich hard om te zorgen dat de culturele sector goed kan herstellen. Maar dan begint het pas, want met alleen herstel komt de sector er niet. Met elkaar zullen we moeten zoeken naar investeringen in vernieuwingen en aanpassingen. Want de wereld veranderd. Alleen herstel zal uiteindelijk leiden tot krimp, en dat is funest voor een levendige culturele infrastructuur. En dus ook voor de stad. Met elkaar moeten we op zoek naar nieuwe wegen om te groeien om de stad te laten bloeien.

Met elkaar moeten we
op zoek naar
nieuwe wegen om te groeien
om de stad
te laten bloeien.

Want een krachtige cultuursector helpt de stad

De stad Hoorn en haar toekomstige bestuurders staan voor grote keuzes in de komende bestuursperiode. De wereld is in de laatste jaren (en zelfs weken) sneller veranderd dan ooit, de wereld is kwetsbaarder geworden, ongelijker en ook onduidelijker. Dat geldt dus ook voor de stad.

Er zullen keuzes gemaakt moeten worden op het gebied van duurzaamheid, woonbaarheid en leefbaarheid. Er moeten keuzes gemaakt worden als het gaat om democratische waarden, sociale cohesie en veiligheid.

Maar bij al die keuzes komt het altijd neer op de vraag hoe we onze stad inrichten en vooral hoe we met elkaar omgaan. En dan hebben we het dus over cultuur. Daar waar de cultuursector, in al haar facetten, haar meest waardevolle bijdrage kan leveren.

Dat betekent een nieuwe politieke blik op de Hoornse cultuursector. Een blik waarin alle diepere waarden worden gezien. Een blik die ziet dat investeren in de cultuursector investeren in de samenleving is. Een blik die ziet dat juist de cultuursector van groot belang is bij alle keuzes die de stad moet maken: keuzes die Hoorn zullen versterken.

Die nieuwe blik is er al. In augustus van 2020 kwamen vier partijen uit de Hoornse politiek al met een manifest over de waarde van cultuur. Cultuur Hoorn juicht dit toe, want deze partijen riepen op om de werkelijke waarde van cultuur te zien, een sector die het waard is om in te investeren omdat het zich in allerlei vormen terugbetaald. Ware woorden die we hier graag onderstrepen. En dat doen we concreet met de volgende aanbevelingen.

En daarom doen wij deze aanbevelingen

Cultuur Hoorn roept de politiek, de gemeente en dus ook indirect de kiezers op om de kunst- en cultuursector in Hoorn op juiste waarde te schatten en te kiezen voor een sterke cultuursector. Dat is namelijk de voorwaarde voor een economisch sterke en sociaal leefbare stad. Investeren in cultuur is investeren in Hoorn: niet alleen in de stad van nu, maar ook in de stad van de toekomst. Daarom komen wij met zes concrete aanbevelingen voor de politiek.

1. Stimuleer de vraag naar cultuur
Het herstel van het lokale culturele leven begint met het herwinnen van het publiek voor de diverse culturele uitingen, zoals voorstellingen, tentoonstellingen, concerten en festivals. Laat als gemeente zien wat er binnenkort allemaal weer voor moois te beleven is voor bewoners en bezoekers. Specifieke aandacht is wenselijk voor het bereiken van jongeren en nieuwe doelgroepen.

2. Integreer beleidsdomeinen
Stimuleer een integrale benadering van het cultuurbeleid binnen de gemeente. Streef naar nauwe samenwerking met maatschappelijke, economische en ruimtelijke domeinen zoals vastgoed. Speel ook in die domeinen budgetten vrij, waaronder NPO-gelden in samenspraak met het onderwijs, voor cultuureducatie en bibliotheken. Maak daarover al in het coalitieakkoord afspraken. Ook kan de gemeente de kunst- en cultuursector meer inzetten bij diverse beleidskeuzes: als het gaat om Stadsgesprekken, leefbaar wonen of citymarketing kan deze sector veel betekenen.

3. Voorzie in robuuste bibliotheekvoorzieningen
Draag bij aan de transitie van de openbare bibliotheken, zodat zij stevig kunnen inzetten op de maatschappelijke opgaven ten aanzien van onder meer laaggeletterdheid en digitalisering, bijvoorbeeld via het Informatiepunt Digitale Overheid.

4. Zorg voor de amateurkunsten
De amateurkunsten zijn zwaar geraakt. Ga in gesprek met het lokale amateurleven en zorg voor steun op maat (financieel, maar ook organisatorisch) om een herleving van de amateurkunst te waarborgen.

5. Intensiveer cultuureducatie
Met het oog op toekomstige creatieve vaardigheden en kunstbeoefening door amateurs en professionals, is meer aandacht en steun nodig voor binnenschoolse en buitenschoolse cultuureducatie die verder gaat dan een brede kennismaking, maar ook verdieping en talentontwikkeling omvat.

6. Jaag digitalisering aan
Versnelde digitalisering is een van de kansrijke ontwikkelingen. Faciliteer culturele instellingen bij de professionalisering van het digitale aanbod en processen, en ook bij het bouwen van de benodigde digitale infrastructuur. Stimuleer daarbij dat instellingen gezamenlijk optrekken en van elkaar leren, waarden die Cultuur Hoorn hoog in het vaandel heeft.

- **2500 medewerkers/vrijwilligers**
- **Duizenden activiteiten**
- **Meer dan 1 miljoen bezoekers/deelnemers per jaar**

Cultuur Hoorn:
hét samenwerkingsplatform van alle culturele organisaties van Hoorn.

Museum 20e Eeuw • De Blauwe Schuit • Schouwburg Het Park • Bibliotheek Hoorn • Muziekschool Boedijn • Vue Cinema • Op Roet • Boterhal • Oosterkerk • Cinema Oostereiland • Westfries Museum • Hoornse Stadsfeesten • Stichting Netwerk • Carillon Hoorn • Karakteristiek • RentTourBuy • Museumstoomtram Hoorn-Medemblik • Theater Het Pakhuis • Musicalvereniging Zwaag • Hotel Maria Kapel • Tjillskillz • Tornado Concerts • Westfries Archief • Expoost • Jetset voor filmonderwijs • Carel Brouwers Arts • Concertfonds Hoornse Orgels • Christian Nana • Centrum Varend Erfgoed • Teekengenootschap Debutade • Hoorn Kunst & Cultuur • Vereniging Oud Hoorn • Vereniging Hendrick de Keijser • Talenten Theater • In den Beginne • Stichting Havenconcerten •

www.cultuurhoorn.nl